

Інформація про результати діяльності органів Чернівецької обласної прокуратури у першому півріччі 2023 року

Органами обласної прокуратури, з урахуванням умов воєнного стану, зосереджено основні зусилля на протидію кримінальним правопорушенням, пов'язаним з триваючою агресією РФ, а також іншим правопорушенням, насамперед на пріоритетних напрямках.

Постановою координаційної наради керівників правоохоронних органів області від 07.02.2023 на перше півріччя поточного року визначено першочергові узгоджені заходи, спрямовані на протидію злочинності в регіоні. На засіданнях 2 спільних нарад керівників правоохоронних органів області та 9 міжвідомчих робочих груп узгоджені заходи щодо протидії кримінальним правопорушенням на пріоритетних напрямках.

Посилено роботу щодо належної фіксації і досудового розслідування злочинів проти основ національної безпеки України та воєнних злочинів.

З початку року прокурорами здійснювалося процесуальне керівництво у 321 кримінальному провадженні, розслідуваних слідчими СВ УСБУ в області, у тому числі у 237 провадженнях, пов'язаних з повномасштабним вторгненням РФ на територію України.

До суду передано 53 кримінальні провадження, з яких 39 – щодо злочинів проти основ національної безпеки (5 – за фактами державної зради, 32 – щодо депутатів РФ) та 6 – щодо злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Наприклад, до суду передано обвинувальні акти:

- за ч. 2 ст. 111, ч. 1 ст. 258-3 КК України (державна зрада та участь у терористичній організації) стосовно громадянки України, яка у 2016 році вступила до терористичної організації «ДНР» та займала посади: «керуючої справами адміністрації міста Єнакієво», а з 2019 року – «заступника голови адміністрації міста Торез». У період повномасштабного вторгнення РФ на територію України погодилась на пропозицію російської окупаційної адміністрації виконувати обов'язки «заступника голови адміністрації міста Торез», здійснивши таким чином перехід на бік ворога в умовах воєнного часу та надавши представникам РФ допомогу в проведенні підривної діяльності проти України. Вироком суду від 24.04.2023 особу засуджено до 15 років позбавлення волі з конфіскацією майна;

- за ч. 2 ст. 111 КК України (державна зрада), відносно громадянина України, який передав представникам «ДНР» з числа резидентурної ланки спецслужб РФ інформацію про дислокацію і переміщення військової техніки та особового складу Збройних Сил України (далі – ЗСУ) на території України;

- за ч. 2 ст. 111, ч. 5 ст. 111-1 КК України (державна зрада, колабораційна

діяльність), стосовно громадянки України, яка користуючись своїми можливостями старости села збрала та передала представникам держави-агресора інформацію про колишніх співробітників правоохоронних органів України, які проживають в селі, а також місцевих мешканців, які сприяли українським правоохоронним органам, та добровільно зайняла посаду голови у незаконній, підконтрольній адміністрації РФ «Боевській сільській адміністрації»;

- за ч. 1 ст. 114 КК України (шпигунство), стосовно співробітника ФСБ РФ, який з 2017 року з використанням громадян України збирає інформацію щодо дислокації та переміщення військової техніки та особового складу ЗСУ, у тому числі полку «Азов», а також діяльності міжнародної ісламської політичної партії «Хізут-Тахрір», діючих та колишніх співробітників СБУ, їх агентів, форм і методів службової діяльності з метою використання даних у підривної роботі проти України;

- за ч.ч. 2, 3 ст. 436-2 КК України (глорифікація збройної агресії) стосовно адвоката, який виготовляв і поширював матеріали з виправдовування та визнанням правомірною агресії РФ проти України, розпочатої у 2014 році;

- за ч. 1 ст. 110 КК України (посягання на територіальну цілісність і недоторканність України) стосовно колишнього співробітника СБУ в області, який впродовж грудня 2020 року – лютого 2022 року на особистій сторінці в соцмережі «Однокласники» поширював серед її користувачів тексти та зображення із закликами до зміни меж території та державного кордону України;

- за ч. 1 ст. 114-2 КК України (поширення інформації про ЗСУ) стосовно громадянки, яка здійснила фото- та відеозйомку руху колони військової техніки ЗСУ та поширила ці матеріали на власній сторінці «ТікТок».

Ще у 7 провадженнях 7 особам повідомлено про підозру за 10 епізодами кримінальних правопорушень, досудове розслідування щодо яких триває.

Наприклад, повідомлено про підозру громадянину Т. за ч. 2 ст. 111 КК України, який передав представнику РФ інформації щодо місць розташування техніки та особового складу ЗСУ у містах Харків та Чернівці.

Також повідомлено про підозру 4 особам за ст. 111-1 КК України:

- за ч. 5 ст. 111-1 КК України за фактом добровільного зайняття посади керівника в незаконному органі влади «відділі судових приставів Білокуракінського районного управління юстиції Міністерства юстиції ЛНР»;

- за ч. 7 ст. 111-1 КК України за фактом добровільної співпраці з представниками окупаційної влади РФ та фактичного виконання обов'язків заступника начальника Троїцького РВ ВС «МВС ЛНР»;

- за ч. 5 ст. 111-1 КК України за фактом добровільного зайняття посади начальника відділу правової роботи Адміністрації міста Рубіжне «ЛНР»;

- за ч. 5 ст. 111-1 КК України за фактом добровільного зайняття посади «заступника голови Білозерської військової адміністрації».

Повідомлено про підозру за ч. 1 ст. 436-1, ч. 2 ст. 436-2, ч. 1 ст. 110, ч. 1 ст. 111-2 КК України засновниці інтернет-сайту та телеграм-каналу, на яких вона щоденно підтримує збройну агресію РФ проти України, регулярно поширює антиукраїнський контент, вихваляє комуністичний режим та збирає кошти для окупаційних військ.

У 2023 році у кримінальних провадженнях постановлено 45 обвинувальних вироків, 2 ухвали про звільнення від кримінальної відповідальності та 1 ухвалу про закриття кримінального провадження у зв'язку зі смертю обвинуваченого, з них:

- 32 обвинувальні вирокі, 2 ухвали про звільнення від кримінальної відповідальності, 1 ухвала про закриття кримінального провадження у зв'язку зі смертю обвинуваченого – у провадженнях щодо злочинів проти основ національної безпеки (2 вирокі та 2 ухвали – за фактами державної зради, 4 вирокі – за фактами колабораційної діяльності, 23 вирокі та 1 ухвала – щодо депутатів РФ);

- 6 обвинувальних вироків – у провадженнях щодо злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Так, за процесуального керівництва обласної прокуратури до суду передано 32 обвинувальні акти щодо 32 депутатів нижньої палати Федеральних Зборів РФ, які підтримали прийняття рішень, що посягають на територіальну цілісність і недоторканність України (ч. 3 ст. 110 КК України). За даними слідства, вказані діячі, спільно з Головою та ще 354 депутатами нижньої палати Федеральних Зборів РФ підтримали постанови зі зверненням до Президента РФ щодо визнання самопроголошених «Донецької та Луганської народних республік», а також постанову про ратифікацію договорів про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу між РФ і так званими ЛДНР.

З початку року засуджено 20 депутатів нижньої палати Федеральних Зборів РФ, у тому числі 1 – до 14 років позбавленням волі з конфіскацією майна, а 19 – по 15 років позбавленням волі з конфіскацією майна.

Також 09.02.2023 судом визнано винним громадянина М. за ч. 7 ст. 111-1 КК України, який добровільно зайняв посаду в «прокуратурі Біловодського району Генеральної прокуратури ЛНР». Його засуджено до 13 років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади в органах державної влади, органах місцевого самоврядування та в органах, що надають публічні послуги строком на 13 років.

Вироком суду від 09.03.2023 до 15 років позбавлення волі з конфіскацією майна засуджено громадянина Т. за фактом добровільного зайняття посади прокурора в структурі «прокуратури Марковского района Генеральной

прокуратуры ЛНР» (ч. 2 ст. 111, ч. 7 ст. 111-1 КК України).

Зважаючи на прикордонне розташування Чернівецької області, додаткових координаційних та наглядових заходів вжито з метою притягнення осіб до відповідальності за фактами організації незаконного переправлення осіб через державний кордон України, використання підроблених документів, ухилення від призову на військову службу за мобілізацією.

За фактами незаконного переправлення осіб через державний кордон України з початку року до суду передано 31 обвинувальний акт стосовно 34 осіб. Розслідування триває у 118 кримінальних провадженнях, з яких у 13 – повідомлено про підозру 21 особі.

Наприклад, 14.02.2023 до суду передано обвинувальний акт стосовно двох осіб, які із використанням телекомунікаційної системи «Шлях» за винагороду в 38000 грн організували незаконне переправлення військовозобов'язаного через державний кордон України.

Також 30.03.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч.ч. 2, 3 ст. 27, ч. 3 ст. 332 КК України відносно 3 учасників організованої групи, які з вересня 2022 року по січень 2023 року організували незаконне переправлення 7 осіб через державний кордон України за винагороду в сумі 14000 доларів США.

До суду 06.04.2023 передано обвинувальний акт за ч. 3 ст. 332 КК України стосовно громадянина З., який спільно з іншими невстановленими особами організували незаконне переправлення 4 військовозобов'язаних громадян України через державний кордон до Румунії за винагороду в сумі 19200 доларів США.

Крім того, 19.04.2023 до суду передано обвинувальний акт щодо інспектора відділу митного оформлення № 4 митного поста «Кельменці» Чернівецької митниці за ч. 3 ст. 332 КК України за фактом незаконного переправлення через державний кордон України поза межами пункту пропуску військовозобов'язаного за 4700 доларів США.

Також 30.05.2023 до суду передано обвинувальний акт відносно громадянина Ф. за ч. 3 ст. 332 КК України, який спільно з іншими на даний час невстановленими особами, з корисливих мотивів, організували незаконне переправлення через держкордон 4 військовозобов'язаних за 3000 доларів США та 17200 євро.

З приводу надання службовим особам прикордонної служби неправомірної вигоди за безперешкодний перетин призовниками державного кордону України у період воєнного стану розпочато 53 кримінальні провадження, з яких 39 стосовно 39 осіб передано до суду, у тому числі 17 у поточному році, 5 – закрито провадженням, у 8 – триває досудове розслідування, у 2 – особам повідомлено про підозру.

Наприклад, 27.02.2023 до суду передано обвинувальний акт стосовно військовозобов'язаного, який надав працівнику Державної прикордонної

служби України неправомірну вигоду в сумі 500 доларів США за сприяння у безперешкодному перетині кордону на виїзд з України. Вироком суду від 14.03.2023 особу визнано винною та призначено покарання у виді штрафу – 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За аналогічних підстав 02.06.2023 до суду передано обвинувальний акт відносно мешканця м. Чернігів, який під час перетину держкордону України надав працівникам ДПСУ неправомірну вигоду в сумі 500 доларів США для безперешкодного виїзду за межі України.

За 6 місяців 2023 року за фактами ухилення від мобілізації зареєстровано 179 кримінальних проваджень. За результатами досудового розслідування до суду передано 23 обвинувальні акти, триває досудове слідство у 134 провадженнях, в інших прийнято рішення про їх закриття через неякісні матеріали територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки.

Наприклад, 19.05.2023 до суду передано обвинувальний акт за ст. 336 КК України стосовно військовозобов'язаного, який будучи придатним до військової служби ухилився від призову на військову службу під час мобілізації. Вироком суду від 05.06.2023 особу визнано винною з призначенням покарання у виді 5 років позбавлення волі із звільненням з іспитивим строком на 3 роки.

Крім того, 31.03.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 2 ст. 369-2 КК України щодо дільничного офіцера поліції Чернівецького РУП ГУНП в області за фактом одержання 5000 доларів США неправомірної вигоди від двох військовозобов'язаних за вплив на прийняття рішення військово-лікарською комісією про надання тимчасової відстрочки від мобілізації за станом здоров'я, а також за обвинуваченням головного спеціаліста відділу № 4 (м. Новоселиця) Чернівецького районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки за ч. 5 ст. 27 ч. 2 ст. 369-2 КК України за фактом пособництва у одержанні вищевказаної неправомірної вигоди.

Значну увагу також приділено виявленню фактів незаконного використання з метою отримання прибутку гуманітарної допомоги, благодійних пожертв або безоплатної допомоги. Упродовж воєнного стану розпочато розслідування у 17 кримінальних провадженнях, з яких 5 передано до суду (з них: 4 у поточному році), 4 закрито провадженням, у 8 триває досудове слідство, у 2 провадженнях 2 особам повідомлено про підозру.

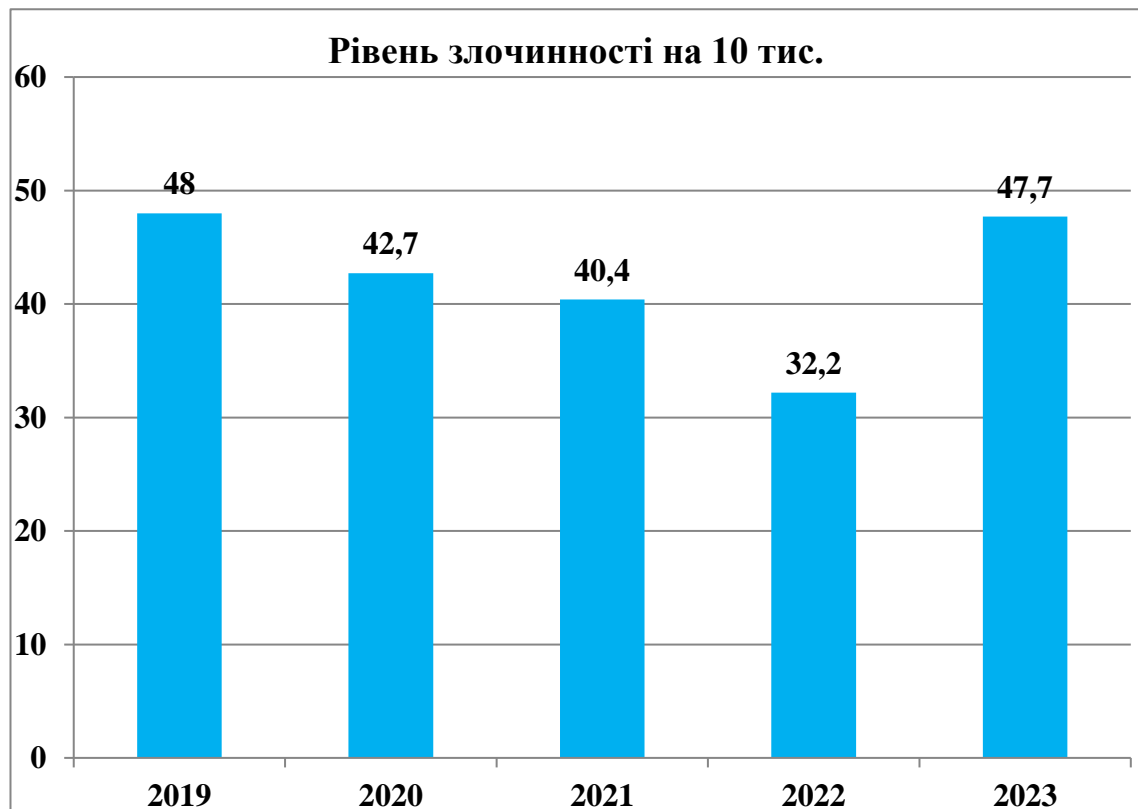
Наприклад, 26.06.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 3 ст. 201-2, ч. 3 ст. 358, ч. 4 ст. 358 КК України стосовно гендиректора ОКНП «Чернівецька обласна клінічна лікарня», який будучи засновником і директором «Благодійного фонду «Невідкладна хірургічна допомога Буковини», використав вказані керівні посади у березні – квітні 2022 року шляхом вчинення незаконних правочинів із гуманітарною допомогою з метою

отримання прибутку, зокрема незаконно розпорядився отриманими від Уряду Італії 5 автомобілями швидкої медичної допомоги вартістю 2614747,10 грн.

Триває досудове розслідування у кримінальному провадженні № 42023260000000130 від 18.05.2023, у якому 16.06.2023 повідомлено про підозру за ч. 3 ст. 201-2 КК України керівнику благодійної організації «БФ «Об'єднані для милосердя», який з 30.05.2023 по 15.06.2023 з метою отримання прибутку за попередньою змовою групою осіб, з отриманих від фірми «NESS Health Care NFP» США, як гуманітарна допомога, медичних хірургічних халатів (3596 картонних коробок по 50 одиниць у кожній на суму біля 6 млн грн), здійснив продаж 360 картонних коробок по 50 одиниць у кожній на суму 600 000 грн.

Органами обласної прокуратури у взаємодії з правоохоронними органами області вживаються заходи, спрямовані на забезпечення стабільності криміногенної обстановки в регіоні та посилення протидії кримінальним правопорушенням на пріоритетних напрямках.

Завдяки скоординованим заходам рівень злочинності в області на 10 тисяч населення становить 47,7 кримінальних правопорушень та залишається значно нижчим, ніж у державі (62,8).

Водночас, враховуючи умови воєнного стану, зумовлені цим міграційні процеси та низьку базу порівняння минулого року, за перше півріччя 2023 року обліковано на 48,0 % більше кримінальних правопорушень (4250 проти 2871). По державі обліковано на 58,2 % більше таких правопорушень.

Ріст облікованих кримінальних правопорушень має місце у всіх районах області.

У зв'язку з цим обласною та окружними прокуратурами у взаємодії з правоохоронними органами вживаються координаційні заходи, спрямовані на профілактику, посилення протидії, розкриття та розслідування кримінальних правопорушень.

Насамперед непокоїть збільшення в 2,1 рази кількості правопорушень проти основ національної безпеки України; в 2,4 рази – у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації; на 47,1 % – проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку; на 43,8 % – проти життя і здоров'я особи; на 51,9 % – проти власності (за рахунок збільшення у 3 рази кількості шахрайств); на 82,6 % – проти громадського порядку та моральності; на 34,8 % – проти безпеки руху та експлуатації транспорту тощо.

Зросла кількість кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми або за їх участю (в 3,4 рази).

У поточному році активізовано діяльність з виявлення кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів та психотропних речовин (на 95,5 %), з них пов'язаних зі збутом (у 2,5 рази), з питань протидії правопорушенням проти довкілля (на 15,3 %).

На 71 % посилено роботу з виявлення кримінальних правопорушень у сфері незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими

речовинами. На 8 % зменшилась кількість крадіжок, на 54 % – грабежів, на 25 % – розбоїв.

Також зменшилась кількість кримінальних правопорушень особами, які раніше вчиняли правопорушення (на 21,3 %), вчинених групою осіб (на 8,1 %).

Надалі одним з найвищих серед інших регіонів залишається відсоток розкриття кримінальних правопорушень, облікованих у звітному періоді (58,5 % проти 42,0 % по державі).

Забезпечено належне процесуальне керівництво у кримінальних провадженнях. Здійснюючи нагляд за додержанням законодавства у діяльності правоохоронних органів, виявлено та внесено до ЄРДР відомості про 149 укритих від обліку кримінальних правопорушень (проти 140 у першому півріччі 2022 року), з яких 22 – скеровано до суду (проти 16). Скасовано 773 незаконні постанови слідчих про закриття кримінальних проваджень (проти 764). У провадженнях надано 2165 вказівок (проти 1982).

Прокурорами здійснювалось процесуальне керівництво у понад 21 тисячі кримінальних проваджень, до суду передано 1090 обвинувальних актів.

Водночас активізована робота на пріоритетних напрямках.

За результатами розслідування до суду передано кримінальні провадження у сферах:

	6 міс. 2023 р.	6 міс. 2022 р.
- протидії корупції	– 71	57
- бюджетній	– 18	17
- охорони навколишнього природного середовища	– 41	36
- лісокористування (ст.ст. 245, 246 КК України)	– 15	13
- надкористування (ст. 240 КК України)	– 5	4
- земельних правовідносин	– 20	18
- протидії оргзлочинності	– 9	9

Здійснюючи нагляд за досудовим розслідуванням слідчими Національної поліції в області, прокурорами забезпечено процесуальне керівництво у понад 21 тисячі кримінальних проваджень, у тому числі 5986 розпочатих у першому півріччі 2023 року. До суду передано 1018 обвинувальних актів. У закінчених провадженнях забезпечено відшкодування майже 14 млн грн збитків (54,5 %). Накладено арешт на суму 43,2 млн грн та пред'явлено позови на суму майже 2 млн грн.

Наприклад, у сфері протидії корупції 06.01.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 2 ст. 369-2, ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 369-2 КК України відносно двох громадян, які одержали від військовозобов'язаного неправомірну вигоду в сумі 3000 Євро за вплив на прийняття рішення уповноваженими службовими особами Чернівецького міського ТЦК та СП щодо уникнення військової служби за мобілізацією.

Також 08.06.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 3 ст. 354, ч. 4 ст. 354, ч. 3 ст. 362 КК України відносно головного лікаря КНП «Клішківецький ЦПМСД» та 4 сімейних лікарів вказаного медичного закладу, які маючи доступ до відомостей про пацієнтів, із якими у них укладена декларація, із використанням своїх прав медичного працівника, створили фіктивні електронні направлення, за що головний лікар отримав неправомірну вигоду на суму 111600 грн.

До суду 20.06.2023 передано обвинувальний акт за ч.ч. 1, 2 ст. 190, ч.ч. 2, 3 ст. 191, ч. 1 ст. 366 КК України відносно начальника ОКУ «Чернівецький обласний госпіталь ветеранів війни», який, зловживаючи службовим становищем, вчинив розтрату 132778,92 грн, виділених для встановлення протипожежного обладнання, за фактично невиконані підрядні роботи, підписавши акт приймання виконаних будівельних робіт. Також посадовець незаконно заволодів коштами госпіталю в сумі 78646 грн, вчинивши службове підроблення офіційних документів, шляхом внесення завідомо неправдивих відомостей щодо суми доплати йому за сумісництво за виконання роботи лікаря-анестезіолога, яку він не виконував.

Окрім того, 30.06.2023 до суду передано обвинувальний акт у кримінальному провадженні за ч. 3 ст. 368 КК України відносно начальника Глибоцького відділу ДВС області, яка спільно зі своїм цивільним чоловіком одержали 300000 грн неправомірної вигоди за вирішення питання щодо закриття виконавчих проваджень відносно боржника на 900000 грн.

У сфері земельних правовідносин 20.03.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 5 ст. 27 ч. 2 ст. 366, ч. 4 ст. 27 ч. 3 ст. 365-2, ч. 4 ст. 358, ч. 2 ст. 366, ч. 3 ст. 365-2 КК України відносно начальника відділу з питань державної реєстрації речових прав на нерухоме майно юридичних та фізичних осіб-підприємців – державного реєстратора управління «Центр надання адміністративних послуг» Новодністровської міськради та Острицького сільського голови, які у грудні 2021 року на підставі виданого завідомо неправдивого офіційного документу провели державну реєстрацію переходу права власності на земельні ділянки загальною площею понад 329 га, які перебували у постійному користуванні ДП «ДГ «Чернівецьке» НААН України, до Острицької сільської ради, тобто з державної до комунальної власності, завдавши шкоду державі в особі ГУ Держгеокадастру в області на загальну суму 27,9 млн грн.

У бюджетній сфері 14.02.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 5 ст. 191, ч. 3 ст. 308 КК України відносно генерального директора ОКНП «Чернівецька ОКЛ», який використовуючи надані йому службові повноваження, незаконно заволодів отриманими в якості гуманітарної допомоги від БФ «Шехеразаде» лікарськими засобами, що перебували у його віданні, спричинивши лікарні матеріальну шкоду в особливо великих розмірах на суму понад 1 млн грн, а також незаконно заволодів 925 флаконами лікарського засобу «кетамін», які згідно висновку експерта містять у своєму складі психотропну речовину, обіг якої обмежено, масою понад 400 г.

Обласною прокуратурою здійснюється процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за ч. 4 ст. 28 ч. 5 ст. 191, ч. 2 ст. 364, ч. 3 ст. 209, ч. 1 ст. 354, ч. 2 ст. 354, ч. 4 ст. 28 ч. 3 ст. 362, ч. 3 ст. 255, ч. 2 ст. 255 КК України відносно учасників створеної директором ПП МЦ «Меднеан» злочинної організації у складі ще 5 медичних працівників комунальних закладів охорони здоров'я, які діючи під його керівництвом, упродовж 2022 року шляхом зловживання службовим становищем та несанкціонованої зміни інформації, яка оброблюється в автоматизованій електронній системі охорони здоров'я, незаконно заволоділи державними коштами у сумі 15,5 млн грн, які були перераховані Національною службою здоров'я України на рахунки підприємства на підставі Договору про медичне обслуговування населення, чим завдали Державному бюджету матеріальної шкоди в особливо великих розмірах, та надалі з метою легалізації коштів, одержаних злочинним шляхом, здійснили фінансові операції за послуги, які фактично не надавалися.

Під час досудового розслідування відносно підозрюваних застосовано запобіжні заходи у вигляді тримання під вартою з альтернативним запобіжним заходом у виді застави на загальну суму майже 3,5 млн грн, яку останніми внесено у повному обсязі. Накладено арешт на майно підозрюваних на суму понад 30 млн грн. З числа арештованого майна передано в управління АРМА грошові кошти в сумі 7,8 млн грн. Досудове розслідування триває.

Під час досудового розслідування цього провадження також встановлено, що лікарі загальної практики сімейної медицини з числа працівників комунальних медичних установ області упродовж 2022 року, діючи на прохання та в інтересах директора ПП МЦ «Меднеан», формували в електронній системі охорони здоров'я фіктивні електронні направлення для проходження медичної реабілітації особами, з якими укладена декларація, без фактичного медичного огляду цих осіб, за що отримували від директора медичного центру неправомірну вигоду в розмірі від 33 тис. грн до 111 тис. грн.

Всього за вказаними фактами упродовж березня-червня 2023 року до суду передано 4 обвинувальні акти стосовно 9 лікарів.

Також 26.06.2023 до суду передано обвинувальний акт відносно колишнього заступника начальника Чернівецької обласної військової адміністрації (далі – Чернівецька ОВА), колишнього директора Департаменту Чернівецької ОВА за ч. 2 ст. 367 КК України, а також директора та засновника «Благодійного фонду «Невідкладна хірургічна допомога Буковини» за ч. 4 ст. 191, ч. 2 ст. 15 ч. 4 ст. 191, ч. 3 ст. 201- 2, ч. 1 ст. 368 КК України.

Встановлено, що посадові особи ОВА внаслідок неналежного виконання своїх службових обов'язків як вантажоотримувачів гуманітарної допомоги – 23 автомобілів швидкої допомоги, отриманих у березні 2022 року з Італії, без оформлення будь-яких документів передали їх директору благодійного фонду, який 26.03.2022 та 02.04.2022 у ТСЦ № 7341 РСЦ МВС здійснив тимчасову реєстрацію 5 з цих транспортних засобів за очолюваним ним фондом, у зв'язку з чим зазначені транспортні засоби вибули з володіння та розпорядження

Чернівецької ОВА та експлуатувались ним до 02.05.2022 не за цільовим призначенням, а з метою отримання прибутку. Діями посадовців державі завдано матеріальну шкоду на загальну суму понад 2,6 млн грн.

Враховуючи актуальність, посилено протидію кримінальним правопорушенням у сфері кібербезпеки. У першому півріччі зареєстровано 530 таких кримінальних проваджень (113 – за фактами шахрайських дій з використанням соціальної інженерії (фішинг) та одне – щодо протиправної діяльності кол-центру). До суду передано 15 обвинувальних актів у кримінальних провадженнях відносно 20 осіб.

Вжито заходів щодо активізації протидії організованій злочинності. Припинено діяльність 8 організованих груп. До суду передано 9 кримінальних проваджень, з яких 2 – незаконний перетин кордону, 1 – у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, 1 – у сфері надкористування, 1 – у сфері грального бізнесу, 1 – щодо незаконного обігу підакцизних товарів. Суди винесли 8 обвинувальних вироків, якими засуджено 25 осіб. Законної сили набрали 7 вироків відносно 25 осіб. В усіх провадженнях підтверджено наявність кваліфікуючої ознаки.

Прокурорами забезпечувалося процесуальне керівництво у 184 кримінальних провадженнях слідчих ДБР. До суду передано 12 проваджень (проти 9): 4 – у сфері боротьби з корупцією (в тому числі щодо працівників податкової служби, поліції, лісової охорони); 2 – за фактами незаконного переправлення осіб через державний кордон (в тому числі щодо працівника митниці); 1 – за фактом державної зради та колабораційної діяльності (старший інспектор виправної колонії); 1 – у сфері незаконного обігу наркотичних засобів (працівник поліції); 1 – щодо перевищення службових повноважень (працівник поліції); 1 – у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху (працівник поліції); 2 – у лісовій сфері. Закрито 21 провадження, 101 – перебуває у залишку.

Наприклад, 31.01.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 2 ст. 15 ч. 4 ст. 27 ч. 1 ст. 369, ч. 2 ст. 15 ч. 2 ст. 190 та ч. 3 ст. 369-2 КК України стосовно оперуповноваженого управління боротьби з наркозлочинністю в Дніпропетровській області за фактом вимагання від представника будівельної компанії 280000 грн неправомірної вигоди за вплив на працівників податкової служби щодо вирішення питання про виключення фірми із категорії ризикових та усунення перешкод для подальшої господарської діяльності.

Також 02.05.2023 до суду передано обвинувальний акт щодо головного державного інспектора відділу організації стягнення боргу та роботи з безхазяйним майном ГУ ДПС у Чернівецькій області за ч. 1 ст. 368 КК України, який одержав у лютому 2023 року від директора ТОВ «Адвена-2021» неправомірну вигоду на загальну суму 2000 доларів США за неперешкоджання у припиненні діяльності товариства.

За наслідками спеціального досудового розслідування 19.05.2023 до суду передано обвинувальний акт за фактом державної зради та колабораційної

діяльності за ч. 7 ст. 111-1, ч. 2 ст. 111 КК України щодо старшого інспектора відділу нагляду і безпеки державної установи «Північна виправна колонія (№ 90)», який у злочинній змові з представниками окупаційної адміністрації РФ добровільно зайняв посаду так званого в.о. начальника колонії «федеральной службы исполнения наказаний по Херсонской области», а в подальшому – посаду «первого заместителя начальника Херсонского следственного изолятора Управление службы исполнения наказаний по Херсонской области», яку обіймав до моменту деокупації міста Херсон – 10.11.2022, після чого вибув з окупаційною адміністрацією на іншу тимчасово окуповану РФ територію України.

У закінчених провадженнях встановлено 529 тис. грн збитків, з яких під час досудового розслідування добровільно відшкодовано 166 тис. грн, пред'явлено позов на суму 111 тис. грн, накладено арешт на суму 1,5 млн грн.

Судами розглянуто 10 кримінальних проваджень.

Наприклад, вироком суду від 20.03.2023 визнано винним за ч. 3 ст. 286-1 КК України старшого дільничного офіцера поліції сектору превенції відділення поліції № 2 (м. Кіцмань) ЧРУП ГУНП в області, якому призначено покарання у виді позбавлення волі на 5 років 6 місяців та позбавлення права керування транспортними засобами на 7 років.

Спрямовано зусилля на припинення корупційних схем на митниці.

Зокрема виконуються процесуальні дії у межах міжнародного співробітництва у кримінальному провадженні за ч. 3 ст. 365, ч. 2 ст. 27 ч. 3 ст. 212, ч. 2 ст. 27 ст. 227, ч. 2 ст. 27 ч. 1 ст. 366 КК України, у якому повідомлено про підозру двом інспекторам митного поста «Вадул-Сірет» Чернівецької митниці за фактом перевищення службових повноважень та сприяння у переміщенні з Румунії на митну територію України 4850 ящиків тютюнових виробів та ухиленні від сплати податків та інших платежів на суму 80 млн грн.

Триває слідство у кримінальному провадженні за підозрою начальника митного поста «Чернівці» за ч. 3 ст. 368 КК України та посередника за ч. 5 ст. 27 ч. 3 ст. 368 КК України за фактом одержання 09.11.2022 та 01.02.2023 неправомірної вигоди від представника ТОВ «Юкі-Трейд» на суму 15000 доларів США за безперешкодне митне оформлення товару «парафіновий віск» без ініціювання питання про підняття митної вартості.

Крім того, 25.05.2023 повідомлено про підозру за ч. 3 ст. 368 КК України заступнику начальника Південно-західного міжрегіонального управління Державної служби України з питань праці, який вимагав та двічі у травні одержав неправомірну вигоду на загальну суму 10600 грн від керівника одного із навчальних закладів за успішне проходження особами в складі групи щомісячного навчання з охорони праці та підписання відповідних сертифікатів і видачу кваліфікаційних посвідчень.

Здійснюючи нагляд за досудовим розслідуванням кримінальних

проваджень, що посягають на функціонування економіки держави, забезпечено процесуальне керівництво у 123 кримінальних провадженнях, з яких у 12 обвинувальні акти передані до суду. У закінчених провадженнях забезпечено відшкодування збитків на суму 3,944 млн грн, що складає 98 %.

Наприклад, 09.03.2023 до суду передано обвинувальний акт щодо колишнього головного бухгалтера ТОВ «Бізікософт» за ч. 3 ст. 191, ч. 3 ст. 190, ч. 2 ст. 209, ч. 3 ст. 362 КК України, яка у період з 2017 по 2019 роки без дозволу та відома директора товариства виготовляла у електронному вигляді фіктивні договори за надані послуги, які підписала електронним цифровим підписом директора, привласнивши 615 тис. грн підприємства та легалізувала їх шляхом перерахування на банківський рахунок. У провадженні відшкодовано шкоду потерпілому в сумі 525 тис. грн.

Також 16.05.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 1 ст. 212 КК України стосовно керівника суб'єкта підприємницької діяльності, який ухилився від сплати податку на доходи фізичних осіб та ПДВ на загальну суму 3,4 млн грн. У провадженні під час досудового розслідування забезпечено повне відшкодування завданих збитків.

Крім того, повідомлено про підозру директору АТ «Чернівецький хлібокомбінат» за ч. 3 ст. 212, ч. 1 ст. 366 КК України, який з січня по липень 2020 року ухилився від сплати податку на прибуток в сумі майже 11 млн грн, а також ПДВ в сумі понад 10 млн грн, та вніс до офіційних документів, завідомо неправдиві відомості.

У кримінальному провадженні за ч. 1 ст. 212-1 КК України 28.06.2023 повідомлено про підозру головному бухгалтеру ТОВ «Чернівецький цегельний завод № 3», яка здійснюючи господарську діяльність, умисно ухилилась від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за 2022 рік у сумі 2,4 млн грн. Вказана сума під час досудового розслідування відшкодована.

Вживаються заходи щодо протидії незаконному виготовленню, зберіганню, збуту та транспортуванню з метою збуту підакцизних товарів.

З початку року розпочато 24 кримінальні провадження за ст. 204 КК України. У провадженнях виявлено та вилучено 166 тис. пачок незаконно виготовлених тютюнових виробів загальною вартістю понад 8 млн грн.

Наприклад, 17.03.2023 до суду передано обвинувальний акт щодо 3 учасників організованої групи за ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 204 КК України. Досудовим розслідуванням викрито організацію незаконного масового виробництва алкогольних напоїв та продажу тютюнових виробів (вилучено 29000 пачок цигарок, 500 літрів спирту, понад 400 пляшок готової продукції). Вартість вилученої продукції склала понад 1,8 млн грн.

Територіальним управлінням Бюро економічної безпеки України в області (далі – БЕБ в області) 11.06.2023 розпочато кримінальне провадження за ч. 1 ст. 204 КК України за фактом виявлення біля посту поліції в с. Атаки

Чернівецької області вантажного автомобіля марки MAN із вантажем незаконно виготовлених тютюнових виробів марок «LEANA», «RITM», «ASTRU» з марками акцизного податку Республіки Молдова в кількості 91500 пачок, які транспортувалися з метою збуту. Досудове розслідування триває.

Активізована робота з метою виявлення, припинення та розслідування фактів порушення вимог законодавства в екологічній сфері. Прокурорами забезпечено процесуальне керівництво у 340 кримінальних провадженнях щодо кримінальних правопорушень проти довкілля. У поточному році до ЄРДР внесено відомості щодо 102 кримінальних правопорушень проти довкілля, з яких у сферах: лісокористування – 44, надрокористування – 23, забруднення та безгосподарського використання земель – 27, охорони біоресурсів – 7, забруднення вод – 1. До суду передано 41 обвинувальний акт, у тому числі у сферах: лісокористування – 18, надрокористування – 6, забруднення та безгосподарського використання земель – 15, охорони біоресурсів – 2. Також до суду передано 3 обвинувальні акти відносно службових осіб лісової охорони.

Наприклад, 31.01.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 3 ст. 27, ч. 4 ст. 240, та ч. 3 ст. 27, ч. 3 ст. 28, ч. 1 ст. 239-1 КК України відносно трьох членів організованої групи, які здійснили незаконне видобування гравійно-піщаної суміші об'ємом близько 900 м³ в адміністративних межах с. Бояни Чернівецької області, спричинивши екологічну шкоду на 1 млн грн, з яких 500 тис. грн відшкодовано під час досудового розслідування. На решту суми пред'явлено позов, який задоволений та виконаний.

Також 31.05.2023 до суду передано обвинувальний акт за ч. 2 ст. 191 КК України стосовно майстра лісу Сторожинецького лісництва, який вчинив розтрату лісодеревини в загальній кількості 149 м³, спричинивши майнову шкоду державному підприємству на суму 120 тис. грн. Під час досудового розслідування відшкодовано 8000 грн, на решту – пред'явлено позов.

Крім того, на стадії завершення перебуває кримінальне провадження за ч. 4 ст. 191, ч. 3 ст. 365, ч. 4 ст. 246, ч. 2 ст. 366 КК України за фактом протиправної діяльності злочинної групи в складі лісничого ДП «Берегометське ЛМГ», старшого майстра лісу та 3 майстрів лісу, які перевищуючи свої службові повноваження, організували незаконну рубку 90 дерев та здійснили привласнення необлікованих надлишків лісодеревини на суму 1,5 млн грн, утворених внаслідок внесення недостовірних відомостей до матеріалів відводу ділянок лісосік. Також вказані особи вчинили розтрату на користь третіх осіб сформованих надлишків лісодеревини об'ємом 300 м³ вартістю 600 тис. грн. У червні поточного року двом фігурантам провадження оголошено підозри.

У кримінальних провадженнях встановлені збитки на суму 2,1 млн грн, з яких відшкодовано 1,14 млн грн, накладено арешт на суму 4,7 млн грн, щодо решти збитків (970 тис. грн) вжито заходів у порядку цивільного судочинства.

У сфері охорони довкілля прокурорами пред'явлено 21 позов на суму 302,2 млн грн (проти 15 позовів на 1,4 млн грн за 6 міс. 2022 р.). Позовні заяви

стосувалися стягнення шкоди у сфері лісокористування та охорони об'єктів природно-заповідного фонду, надрокористування, охорони атмосферного повітря, поводження з відходами, водних та біоресурсів. Судами задоволено 15 позовних заяв на 5,4 млн грн. Реально виконано судових рішень на 4 млн грн (47,8 %).

Наприклад, 29.03.2023 пред'явлено позов про повернення земельної ділянки природно-заповідного фонду (парк «Просокирянський») площею 5,9 га вартістю 295,8 млн грн.

Також 27.01.2023 пред'явлено позов у сфері надрокористування про відшкодування завданої шкоди внаслідок незаконного видобування гравійно-піщаної суміші на 1 млн грн.

З метою збереження особливо цінних земель природно-заповідного фонду пред'явлено 2 позови про зобов'язання винесення меж даних об'єктів на місцевості, зокрема Карстово-спелеологічної пам'ятки природи місцевого значення «Колишнє торфовище» площею 24,6 га та Геологічної пам'ятки природи місцевого значення «Онутська стінка» загальною площею 24 га.

У сфері охорони атмосферного повітря обласною прокуратурою 02.01.2023 пред'явлено позов в інтересах держави в особі Держекоінспекції Карпатського округу до Чернівецької міської ради про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання вчинити дії у сфері охорони атмосферного повітря щодо розроблення програми державного моніторингу атмосферного повітря для агломерації «Чернівці».

У сфері поводження з відходами 28.06.2023 судом задоволено позов прокуратури в інтересах держави в особі Державної екологічної інспекції Карпатського округу до Вікнянської сільської ради про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити дії щодо організації проведення робіт із розроблення та затвердження схем санітарного очищення 5 населених пунктів територіальної громади та документації із землеустрою щодо відведення земельної ділянки під місце видалення відходів.

З метою захисту інтересів держави органами прокуратури вжито низку заходів представницького характеру.

До суду пред'явлено позовів на 3,8 млрд грн (проти 207 млн грн за 6 міс. 2022 р.). Судами постановлено рішення про задоволення вимог прокурора на суму 106 млн грн (за 6 міс. 2022 р. – 35 млн грн). За судовими рішеннями, що підлягали виконанню на 99,4 млн грн, реально стягнуто 86,3 млн грн, повернуто 412 га землі (проти 47 га за 6 міс. 2022 р.). Добровільно відшкодовано коштів за закритими справами на 3,3 млрд грн.

Так, рішенням Господарського суду Чернівецької області 14.05.2023 задоволено позов обласної прокуратури в інтересах держави в особі Західного офісу Держаудитслужби та Клішковецької сільської ради до ТОВ «Лайф Енерджі Груп» про визнання додаткових угод недійсними та стягнення безпідставно сплачених бюджетних коштів за електроенергію у сумі

690 тис. грн.

У сфері державної та комунальної власності ухвалою Господарського суду Чернівецької області від 10.05.2023 закрито провадження у справі за позовом прокуратури в інтересах держави в особі Управління комунальної власності Чернівецької міської ради до підприємця про стягнення 105 тис. грн заборгованості за договором оренди нерухомості, розірвання договору та звільнення приміщення площею 173,9 м² вартістю 4,2 млн грн у зв'язку з добровільним погашенням боргу, розірванням договору оренди та звільненням відповідачем приміщення.

Постановою Сьомого апеляційного адміністративного суду від 10.04.2023 залишено в силі рішення Чернівецького окружного адміністративного суду від 30.12.2022 про задоволення позову прокуратури про визнання протиправними дій ТСЦ № 7341 РСЦ МВС в Чернівецькій області щодо державної реєстрації 5 швидких медичних допомог, наданих Республікою Італія у якості гуманітарної допомоги, та зобов'язання скасувати їх державну реєстрацію. Рішення 12.06.2023 направлено на виконання.

Вживалися заходи представницького характеру щодо зобов'язання приведення до готовності та використання за призначенням об'єктів цивільного захисту населення (бомбосховищ). Органами обласної прокуратури до суду пред'явлено 8 позовних заяв щодо приведення у готовність 48 споруд цивільного захисту загальною площею 8120 м² місткістю 6850 осіб, загальною вартістю понад 78 млн грн. Розглянуто та задоволено 3 позовні заяви по приведенню у стан готовності 42 захисних споруд площею 6987 м² місткістю 6262 осіб. Провадження у 5 справах по 6 спорудах площею 1458,50 м² місткістю 1168 осіб триває.

Наприклад, рішенням Чернівецького окружного адміністративного суду від 23.03.2023 задоволено позов прокуратури в інтересах держави в особі ГУ ДСНС у Чернівецькій області до КП «Сокиряни-благоустрій» про визнання бездіяльності протиправною та зобов'язання привести у стан готовності 36 захисних споруд загальною площею 5645 м² місткістю 4652 особи.

У сфері земельних відносин рішенням Глибоцького районного суду від 22.01.2023 задоволено позов прокуратури в інтересах держави в особі Терблеченської сільської ради Чернівецького району до громадянина про повернення земельної ділянки площею 7,6771 га вартістю 47,4 млн грн.

Пред'явлено 5 позовів щодо земель водного фонду загальною площею 36,3 га вартістю 3,7 млрд грн, із них 2 позови на площу 11,3 га вартістю 65,8 млн грн задоволено, по 2 позовах на площу 22,4 га вартістю 3,3 млрд грн провадження закрито у зв'язку з добровільним поверненням земельних ділянок. Зокрема, ухвалами Господарського суду Чернівецької області від 26.06.2023 закрито провадження за позовами прокуратури в інтересах держави в особі Сторожинецької міської ради до Сторожинецького ДКП «Міські ринки» у зв'язку з добровільним поверненням земельних ділянок водного фонду площею понад 22 га вартістю 3,3 млрд грн.

Також вживаються заходи щодо конфіскації в іноземців земель сільськогосподарського призначення. До суду пред'явлено 15 таких позовів щодо земельних ділянок площею 23,6 га вартістю понад 612 тис. грн. Наразі 8 позовів щодо земельних ділянок загальною площею 8,3 га вартістю понад 571 тис. грн задоволено. Ще встановлено 83 випадки отримання громадянами РФ та Республіки Білорусь земельних ділянок сільськогосподарського призначення, щодо яких вживатимуться заходи представницького характеру.

З питань захисту інтересів дітей та протидії насильству виявлено 2 укріті від обліку правопорушення, скасовано 35 незаконних постанов слідчих про закриття кримінальних проваджень, з яких 2 – передано до суду, надано 104 письмові вказівки. Ювенальними прокурорами забезпечено процесуальне керівництво у 280 кримінальних провадженнях, з яких 76 передано до суду.

Наприклад, здійснюється процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за ч. 3 ст. 368 КК України за підозрою заступника директора одного із Чернівецьких фахових коледжів, яка вимагала від студентів 301 групи неправомірну вигоду у розмірі 250 доларів США з кожного за успішне складання ними комплексного державного іспиту. Під час отримання частини неправомірної вигоди в розмірі 500 доларів США 02.06.2023 посадовицю затримано. Ухвалою слідчого судді від 03.06.2023 до підозрюваної застосовано запобіжний захід у виді нічного домашнього арешту, а ухвалою від 08.06.2023 її відсторонено від займаної посади.

Крім того, здійснюється процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за ч. 1 ст. 301-1 КК України за фактом виявлення в приміщенні канцелярії Чернівецько-Буковинської єпархії УПЦ ноутбука, в якому зберігались відеофайли з дитячою порнографією. Особі, причетній до скоєння вказаного правопорушення, 29.06.2023 повідомлено про підозру. Досудове розслідування триває.

У сфері охорони дитинства пред'явлено 10 позовних заяв на загальну суму 297 тис. грн, задоволено 5 позовів на суму 46 тис. грн, 7 позовів на загальну суму 980 тис. грн перебуває на розгляді в судах. За закритими справами добровільно відшкодовано 34 тис. грн. Реально виконано судових рішень на 70 тис. грн.

У поточному році набрало законної сили рішення Господарського суду Чернівецької області, яким задоволено позов прокуратури в інтересах держави в особі Західного офісу Держаудитслужби України, Чернівецької обласної ради, КЗ ЧОЦЕВ «Юність Буковини» до ТОВ «Чернівцігаз Збут» про повернення безпідставно сплачених коштів за природний газ у сумі 41 тис. грн, які стягнуто до обласного бюджету.

У ході реалізації антикорупційного законодавства вивчались підстави для складання уповноваженими посадовими особами 288 протоколів стосовно 11 осіб. За участі прокурорів судами розглянуто 10 справ (в яких об'єднано 203 протоколи) та 7 осіб притягнуто до адміністративної відповідальності. Прокурорами внесено 8 подань з вимогами про проведення службових

розслідувань, які розглянуто і задоволено, 4 посадові особи притягнуто до дисциплінарної відповідальності, в тому числі 1 – звільнено із займаної посади.

За участі прокурорів судами розглянуто 1173 кримінальні провадження, у тому числі з постановленням обвинувального вироку – 628. Забезпечено участь у розгляді 156 проваджень судом апеляційної інстанції. Прокурорами на незаконні судові рішення подано апеляційні скарги щодо 63 осіб, з яких 46 – задоволено. Також прокурорами внесено 9 касаційних скарг на рішення судів апеляційної інстанції. Верховним Судом задоволено касаційні скарги прокурорів стосовно 11 осіб. Зокрема Верховним Судом та Чернівецьким апеляційним судом у 2023 році скасовано реабілітуючі судові рішення відносно 9 осіб.

Під час здійснення нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних провадженнях, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян проведено низку перевірок, за наслідками яких внесено та задоволено 118 документів прокурорського реагування з вимогою усунення порушень закону. За результатами їх розгляду до дисциплінарної відповідальності притягнуто 72 посадові особи. За ініціативою прокурорів звільнено 2 незаконно утримувані особи.

Організовано виконання 12 запитів іноземних держав про міжнародну правову допомогу у кримінальних провадженнях. Проведена робота з питань екстрадиції. На території області встановлено одну особу, яка розшукувалась іноземною країною за вчинення кримінально-караних діянь. Забезпечено видачу затриманої у 2022 році особи компетентним органам іноземної держави.

Питання розгляду звернень та особистого прийому є одним з важливих напрямів діяльності органів прокуратури і постійно перебуває на контролі у керівництва обласної прокуратури. Упродовж першого півріччя 2023 року органами прокуратури вирішено 645 звернень громадян, з яких задоволено – 29. На виконання вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації» розглянуто 17 інформаційних запитів.

Реалізуючи принцип гласності, з метою запобігання злочинності, формування у суспільстві авторитету органів прокуратури у першому півріччі 2023 року на офіційному вебресурсі обласної прокуратури оприлюднено 192 інформаційні повідомлення, а також 89 – на сайті Офісу Генерального прокурора. Офіційні сторінки обласної прокуратури функціонують у Facebook, Twitter та Telegram.

З метою сприяння підвищенню рівня обороноздатності держави для потреб ЗСУ за результатами проведеної роботи передано 74 транспортні засоби, 9,3 млн грн перерахованих застав, 1,1 млн. грн добровільно перерахованих коштів підозрюваними, обвинуваченими, 15 тис. літрів дизельного палива (арештованого майна).

Безпосередньо працівниками прокуратури на підтримку ЗСУ зібрано 6,3 млн грн, з яких близько 1 млн грн перераховано на визначений рахунок

Національного банку України, а на суму 5 млн грн здійснено придбання матеріально-технічних цінностей для передачі бійцям ЗСУ.

Робота органів обласної прокуратури щодо координації діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності, забезпечення належного нагляду за додержанням законів органами, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство, підтримання публічного обвинувачення та представництва інтересів держави в судах в умовах воєнного стану продовжується.